

“De training ‘Talentgerichte loopbaangesprekken’ steekt in op de vaak verwaarloosde talentkant van leerlingen”

Ester Noordman, docent economie en mentor Twents Carmel College:

Ook de locatie TCC de Thij in Oldenzaal, onderdeel van het Twents Carmel College, nam deel aan het onderzoeksproject van Kariene Mittendorff getiteld ‘Talentgerichte loopbaangesprekken met passie voor techniek’. Ester Noordman is hier docent economie en mentor. Ook haar collega-docent en mentor Antonia Hilhorst nam deel aan het onderzoek. Ester: “Voor de training die voor talentgerichte loopbaangesprekken door ons is ontwikkeld op het Twents Carmel College is nu ook belangstelling vanuit andere VO-scholen en dat is heel goed nieuws! Eigenlijk vind ik dat iedere docent, mentor en decaan deze talentgerichte loopbaangesprekken zou moeten kunnen voeren! Het leert je met andere ogen naar leerlingen kijken en onze training vertelt je h oe je dit doet.”

De deelname aan het onderzoek van Kariene is door Ester en haar collega’s heel positief ontvangen: “Naast docent ben je ook mentor en wij waren zoekende naar de specifieke rol van een mentor.” Docenten worden direct mentor als ze gaan lesgeven, stelt Ester: “Wanneer je aan de slag gaat als docent op een VO-school, krijg je er als vanzelfsprekend ook mentortaken bij. Mij overkwam dat ook, zonder enige opleiding of kennis daarover. Op de lerarenopleiding word je eigenlijk niet geleerd hoe je als mentor goede gesprekken moet voeren. We waren op locatie de Thij daardoor direct heel positief om met elkaar als pilotproject in dit onderzoeksproject deel te nemen.”

Effectieve training ontwikkeld

Tijdens het onderzoek is door Ester en Antonia een effectieve training ontwikkeld om talentgerichte loopbaangesprekken te kunnen voeren. Ester en Antonia hebben deze training op hun eigen school gegeven vanuit hun rol als docent/mentor. Ester: “We zijn hier heel enthousiast over en voelen ons ‘ambassadeur’ van het gedachtegoed dat in het project centraal stond: de LOB-gesprekken over talent. De training is geen mentorentraining, het focust op het ontwikkelen van gespreksvaardigheden bij mentoren, dat benadruk ik graag.”

Ook andere VO-scholen hebben belangstelling

Goed nieuws is dat Ester en Antonia deze training inmiddels op basis van het train-de-trainer principe ook op een andere

VO-school in Enschede gaven. Deze contacten kwamen onder meer tot stand via het netwerk van Ester doordat zij zo enthousiast sprak over wat ze deden op hun eigen school. “Er is inmiddels ook vanuit een VO-school in Hengelo belangstelling voor de training. Wat de meerwaarde is, is dat wijzelf nu de trainers zijn, maar ook gewoon docent en mentor. Wij weten dus uit eigen ervaring met welke vragen collega-docenten en collega-mentoren zitten als wij de training aan hen geven.”

Stapsgewijze opbouw training

Ester: “In de training passen wij het gedachtegoed vanuit het project toe, evenals het spel Hack Your Future. De training bestaat uit vier bijeenkomsten en in de training en het spel passen wij de cirkel met 4 fasen van het talentgesprek toe. Eerst gaan we in op de basale gespreksvaardigheden zoals open vragen stellen, luisteren en samenvatten. Die communicatieve vaardigheden moet je echt leren beheersen voordat je doorgaat naar een talent- en motivatiegesprek tussen mentor/docenten en leerlingen. Ook nemen we door hoe het brein werkt van jonge mensen. Docenten zijn vaak geneigd om te zenden en zelf te praten, in plaats van echt te luisteren naar wat de leerling zegt en de juiste vragen te stellen. Veel leerlingen kunnen lastig onder woorden brengen waar ze goed in zijn en waar ze blij van worden. Daar heb je als mentor goede gespreksvaardigheden voor nodig om dit aan leerlingen te ontlocken. Pas daarna leggen wij de focus op de LOB-gesprekken door middel van het spel Hack Your Future.”

“Deze training leert je met andere ogen naar leerlingen kijken”

Meer focus op talentkant van leerlingen

Ester benadrukt dat het belangrijk is dat de positieve kant van leerlingen veel meer aandacht krijgt in de gesprekken tussen mentoren en leerlingen: “Te vaak gaan de mentorgesprekken alleen over de toetsen, cijfers en benodigde zorg. Docent/mentoren geven bij ons aan dat ze wel eens wat anders willen dan een gesprek over tekorten en dergelijke. We weten nu dat we veel meer moeten insteken op wat de leerlingen beweegt, waar hun interesses liggen en hoe ze die kunnen formuleren en vervolgens benutten. Het toegankelijke spel Hack Your Future helpt om dit gesprek daarover te voeren. Het belicht namelijk de talentkant van leerlingen en niet de resultatenkant. Het helpt docenten en mentoren op een andere manier naar leerlingen te kijken en door de juiste vraagtechniek hen hun ware talenten en ambities te helpen ontdekken én daar actief een vervolg op te geven. Daarnaast helpt het spel ook om als mentor/docent vragen te leren stellen en goed te luisteren, geeft Ester aan.

Docenten leren ook van elkaar

Tijdens de laatste bijeenkomst van de training wordt gebruik gemaakt van het spel Hack Your Future. Dit wordt eerst met collega's onderling gespeeld, en daarna met leerlingen uit de eigen mentorklassen. Een belangrijk effect van de training is

daardoor dat docenten ook elkaar leren kennen in de training. Ester: “Onder andere doordat ze zelf ook het spel Hack Your Future met elkaar hebben gespeeld. Dat heeft ook een positief effect gehad in het TCC de Thij zelf. Docenten zijn zich meer bewust van hun rol en inbreng tijdens het voeren van een mentorgesprek, delen meer met elkaar en wijzen elkaar op belangrijke aandachtspunten voor een goed gesprek. Zoals op de houding wanneer je als docent tegenover iemand zit. Zo leren de docenten niet alleen hun leerlingen beter kennen, maar ook elkaar als collega-docenten. Op deze manier wordt voor de docenten ook direct de meerwaarde zichtbaar van een goed gesprek voeren met elkaar.”

Advies: houd elkaar scherp

Tot slot stelt Ester dat zij en haar collega met deze training alleen een handreiking doen: “Vervolgens zul je met elkaar scherp moeten houden dat je niet weer opnieuw vervalt in het praten met leerlingen over cijfers, tekorten en zorgen. Maar vooral elkaar weer attendeert op de methodiek achter talentgerichte loopbaangesprekken. Mijn advies is dat docenten, decanen en mentoren elkaar hierin blijven coachen. Trouwens, als zij de training op zichzelf toepassen en zo ontdekken waar hun talenten en ambities liggen, worden zij ook enthousiast om dit bij hun leerlingen te helpen ontdekken!”